

WA 4120-42/2023-w

Łódź, 11 września 2023 r.

Wójt Gminy Wodzierady

Urząd Gminy Wodzierady
Wodzierady 24
98-105 Wodzierady

W odpowiedzi na pismo Pani Wójt z dnia 27 lipca 2023 r. znak: FN.3032.2.2023 zawierające wniosek o udzielenie wyjaśnienia odnośnie kwestii związanych z zakupem ciągnika z przyczepą oraz koparko-ładowarki w kontekście art. 70e-70h ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2022 roku, poz. 2267) – uprzejmie informuję:

jak wynika ze skierowanego pisma Gmina otrzymała w roku 2022 środki na uzupełnienie subwencji ogólnej, z przeznaczeniem na wsparcie finansowe inwestycji w zakresie kanalizacji. Zgodnie z art. 70h ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2022 roku, poz. 2267) gmina ma obowiązek przeznaczyć w latach 2021-2025 otrzymane środki na inwestycje w zakresie usuwania i oczyszczania ścieków lub na dofinansowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków.

Gmina Wodzierady jest gminą wiejską o łącznej liczbie mieszkańców nie przekraczającej 4 tys. i nie posiada zbiorczego systemu kanalizacji sanitarnej. Obiekty użyteczności publicznej jak i nieruchomości mieszkańców wyposażone są wyłącznie w zbiorniki bezodpływowe nieczystości ciekłych lub przydomowe oczyszczalnie ścieków.

W roku bieżącym, tj. 2023 roku Uchwałą Rady Gminy podjęto o dofinansowaniu w formie dotacji przydomowych oczyszczalni ścieków dla mieszkańców gminy. Na ten cel planuje się przeznaczyć 100 000,00 zł. Kwota ta prawdopodobnie nie zostanie zwiększona gdyż obecnie jest niewielkie zainteresowanie taką formą wsparcia. Jak wynika z przepisów ustawy z 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, budowa kanalizacji jest obowiązkowa w aglomeracjach o równoważnej liczbie mieszkańców co najmniej 2 tys. Obecnie w gminie nie występuje wystarczająco skoncentrowana jednostka osadnicza o takim skupisku, żeby ścieki komunalne mogły być zbierane i przekazywane do jednego punktu. Biorąc pod uwagę rozproszoną zabudowę mieszkaniową na terenie gminy, wysokie koszty zakupu materiałów i usług związanych z budową zbiorowej oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej gmina nie posiada wystarczających środków na taką inwestycję, nawet przy uwzględnieniu powyższej otrzymanej kwoty. Jednak w przyszłości mając zaplecze techniczne rozważyłaby możliwość świadczenia usług komunalnych w zakresie usuwania i oczyszczania ścieków, tj. np. budowy, odbioru i wywozu nieczystości ciekłych z posesji zarówno budynków użyteczności publicznej, które są własnością gminy jak i prywatnych posesji mieszkańców.

Na tle tak sformułowanego stanu faktycznego pojawiła się wątpliwość, czy ponosząc wydatek z budżetu gminy na zakup środka trwałego w postaci ciągnika z przyczepą oraz koparko-ładowarki spełniony zostanie art. 70h. Jak wskazano jednocześnie, w 2023 roku został już zakupiony samochód ciężarowo-osobowy z przyczepą również z zamiarem użytkowania go w przyszłości w

powyższym celu. Obecnie służy on do ogólnogospodarczych prac wykonywanych na terenie gminy oraz do kontroli w terenie realizacji budowy przydomowych oczyszczalni ścieków.

Zgodnie z zapisami art. 70e konsekwencją przeznaczenia na finansowanie inwestycji w zakresie kanalizacji wydatków mniejszych niż równowartość kwoty otrzymanej na inwestycje, będzie nie otrzymanie środków z rezerw subwencji ogólnej w 2026 roku. Co w przypadku gdyby gmina przeznaczyła w całości środki z uzupełnienia subwencji na wydatki nie spełniające warunków, o którym mowa w art. 70h lub w przypadku kiedy zakupione środki transportowe spełnią ten warunek a gmina z jakiegokolwiek przyczyn do 2025 roku nie podejmie czynności w zakresie świadczenia usług odbioru i wywozu nieczystości płynnych czy konsekwencją oprócz utraty prawa do otrzymania środków z rezerw subwencji ogólnej w 2026 roku będą jeszcze inne konsekwencje dla gminy?

W sprawie tej Gmina Wodzierady wystosowała również zapytanie do Ministerstwa Finansów.

W odpowiedzi Ministerstwo Finansów w piśmie z dnia 21 lipca 2023 r. znak: ST3.4701.35.2023 poinformowało, co następuje: „Zasady wsparcia finansowego z budżetu państwa gminnych inwestycji w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę, a także w zakresie kanalizacji, określają przepisy ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego [1]. Należy podkreślić, że obowiązkiem gminy jest przeznaczenie w latach 2021 - 2025 na finansowanie inwestycji w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę oraz kanalizacji, wydatków w kwocie nie mniejszej niż równowartość otrzymanych środków. Jednocześnie przepisy ww. ustawy określają skutki przeznaczenia przez gminę mniejszych kwot na finansowanie inwestycji niż równowartość otrzymanych środków.

Odnosząc się do kwestii wypełnienia obowiązku gminy poprzez zakup środków trwałych, maszyn i urządzeń wspierających realizację inwestycji, bądź późniejszą eksploatację, należy mieć na uwadze cel uchwalenia przepisów znowelizowanej ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Celem tym było wprowadzenie podstawy prawnej do wsparcia finansowego gmin w realizacji inwestycji, umożliwiających nadrobienie opóźnień w infrastrukturze komunalnej oraz zmniejszenie różnic w standardach życia w miastach i na obszarach wiejskich.

W ocenie Ministerstwa Finansów, realizacja ww. celu może się odbywać również poprzez zakupy inwestycyjne środków trwałych, pod warunkiem jednak, że nabyte środki trwałe będą wykorzystywane do zrealizowania inwestycji w zakresie odpowiednio kanalizacji lub wodociągów i zaopatrzenia w wodę. W tym miejscu warto zauważyć, że w ramach obowiązku gminy nie mieszczą się wydatki na eksploatację, utrzymanie i remonty istniejących budowli i urządzeń”.

W sprawie będącej przedmiotem pisma pani Wójt Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi podziela stanowisko zaprezentowane przez Ministerstwo Finansów.

Jednocześnie Izba zwraca uwagę, że w sytuacji, gdy nabyte środki trwałe nie będą wykorzystywane do zrealizowania inwestycji w zakresie odpowiednio kanalizacji lub wodociągów w grę wchodzić będą konsekwencje przewidziane przez ustawodawcę w przepisach art. 70e-70h ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Informuję także, iż w ramach prowadzonej działalności informacyjnej, Izba nie ma kompetencji do oceny przyszłego zdarzenia, w tym pod kątem ewentualnej odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Orzekanie o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych należy do kompetencji Komisji Orzekających (Regionalnej i Głównej), co przesądza o braku podstaw prawnych do zajęcia stanowiska w tym przedmiocie przez RIO w Łodzi.

Dodatkowo podkreślić należy, że stanowisko zawarte w niniejszym piśmie udzielone zostało w ramach prowadzonej przez Izbę działalności informacyjnej i nie ma mocy wiążącej. Zważywszy zaś, że informacje o wysokości wydatków przeznaczonych na inwestycje w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę gminy składać będą do właściwego wojewody – Izba poddaje pod rozwagę zasadność skierowania zapytania do Wojewody Łódzkiego.

Z poważaniem
Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi
dr Paweł Piotrowski, kierownik